

Sludinājumi

Kaut arī šis ir tikai sludinājums, tomēr tam ir sava priekšvēsture. Un tā ir sāda.

Kādā maija pievakarē devos uz tuvāko veikalū – Sky – pēc dienīšķas pārtikas sev un saviem kaķiem. Pie veikalā stūra izdzirdēju i m i s ī g u s brēcienus. Drīz arī ieraudzīju pašu brēcēju – m a z ī t i n u kaķēnu – plavā, otrpus platajam un arī diezgan d i l a j a m grāvim (par ko tagad pārvērsta reiz bijusī upe). Grasījos paitēt ceļa gabalu atpakaļ, kur var tikt pāri grāvim, bet mazais radījums, sajutis manu ieinteresētību, rāpās aizvien tuvāk malai. Viņš turpināja savu ceļu arī pa niedrēm aizaugušo grāvi. Brīžiem redzēju tikai, kā kustas niedru kušķi, līdz man pie kājām izrāpās maza un viscaur slapja kaķēnīte – tikai kādas trīs četras nedēļas veca. Kad atnesu mazo, aukstumā trīcošo un joprojām

dienas iet uz kastīti) un draudzīga pret visiem, bet – atzīsiet – pieci kaķi mājā tomēr ir mazliet par daudz. Turklat pārējie viņā saskata tikai svešnieku un konkurentu. Tomēr nespēju viņu nodot patversmē, kur kustīgajam un nu jau atkal dzīvespriecīgajam kaķēnam būtu jāmitinās būrī nez cik ilgi.

Varbūt tas varētu būt tieši jūsu kaķēns?

Laila. Tālr. 7702471, 26804235.

Vajadzīga auklīte divgadīgam draudzes loceklim. Vēlamies, lai auklītei būtu pieredze mazu bērnu pieskatīšanā un audzināšanā. Darbs – trīs pilnas dienas nedēļā. Mēs dzīvojam Salaspilī un gribētu, lai auklīte brauc pie mums uz mājām, bet varam arī paši braukt uz Rīgu (Mežciems, Jugla, Teika).

Lūdzam zvanīt: 9263695, 7943433 (vakaros) vai rakstīt: liga@latbs.lv
Līga, Arnis un mazais Ansis

BIKERU LASĪTĀJU KLUBS
aicina pa vasaru izlasīt
Dītriha Bonhēfera grāmatu
"Dzīve kopībā".

Grāmatu apsriedīsim kādā no Bībeles stundām septembrī vai oktobrī. Datums tiks precīzēts.

BIKERU EVANGĒLISKI LUTERISKAJĀ DRAUDZĒ

Dievkalpojumi vasarā
svētdienās 10:00
otrdienās 7:00

Katehēzes pirmdienās 18:00

Mācītājs pienem apmeklētājus pirmdienās 17:00 – 18:00

Uzzīpias pie draudzes mācītāja Aleksandra Bites
tālr. 7702517, 7537229

Finanšu pārskati

2006. gada aprīlis**Ieņēmumi**

Ziedoņumi no kolektēm	1 490,16
Draudzes nodoklis	190,00
Mērķa ziedoņumi draudzes avīzei	39,43
Ziedoņumi diakonijai	188,33
Īres maksa no draudzes nama īrniekiem	10,27
Kopā	1 918,19

Izdevumi

Saimnieciskie izdevumi	250,31
Draudzes darbinieku algas	455,29
Ienākumu nod. (par draudzes darbiniekiem)	119,10
Sociālais nod. (par draudzes darbiniekiem)	203,23
Ūdens apgāde	15,26
Tālrunis	17,74
Apsardze	35,40
Elektroenerģija	94,52
Hansabankas pakalpojumi	4,10
Avīzes drukāšana	230,34
Nekustamā īpašuma nodoklis	359,90
Medikamentu iegāde (diakonija)	47,55
Saimnieciskie izdevumi (diakonija)	9,00
Pabalsti (diakonija)	253,88
Kopā	2 095,62

2006. gada maijs**Ieņēmumi**

Ziedoņumi no kolektēm	2 645,90
Draudzes nodoklis	10,00
Mērķa ziedoņumi draudzes avīzei	21,76
Mērķa ziedoņumi ģimeņu salidojumam	149,36
Ziedoņumi diakonijai	47,73
Kopā	2 874,75

Izdevumi

Saimnieciskie izdevumi	22,96
Draudzes darbinieku algas	455,29
Ienākumu nod. (par draudzes darbiniekiem)	119,10
Sociālais nod. (par draudzes darbiniekiem)	203,23
Tālrunis	17,79
Apsardze	35,40
Elektroenerģija	56,10
Hansabankas pakalpojumi	3,10
Avīzes drukāšana	230,34
Medikamentu iegāde (diakonija)	68,70
Saimnieciskie izdevumi (diakonija)	24,62
Pabalsti (diakonija)	161,27
Kopā	1 397,90

BIKERU DRAUDZES AVĪZE

Redakcija:
Bikermieklu 146, Rīga, LV-1079
e-pasts: bikeru.avize@e-apollo.lv

(C) Biķeru evangēliski luteriskā draudze

BIKERU DRAUDZES AVĪZE

Nr. 5 (12)

2006. gada jūnijs

**VIENA BŪTĪBA,
TRĪS PERSONAS**

Guntars Baikovs

"Jo trīs ir, kas dod liecību debesīs: Tēvs, Vārds un Svētais Gars, un sie trīs ir viens." (1. Jn 5:7)

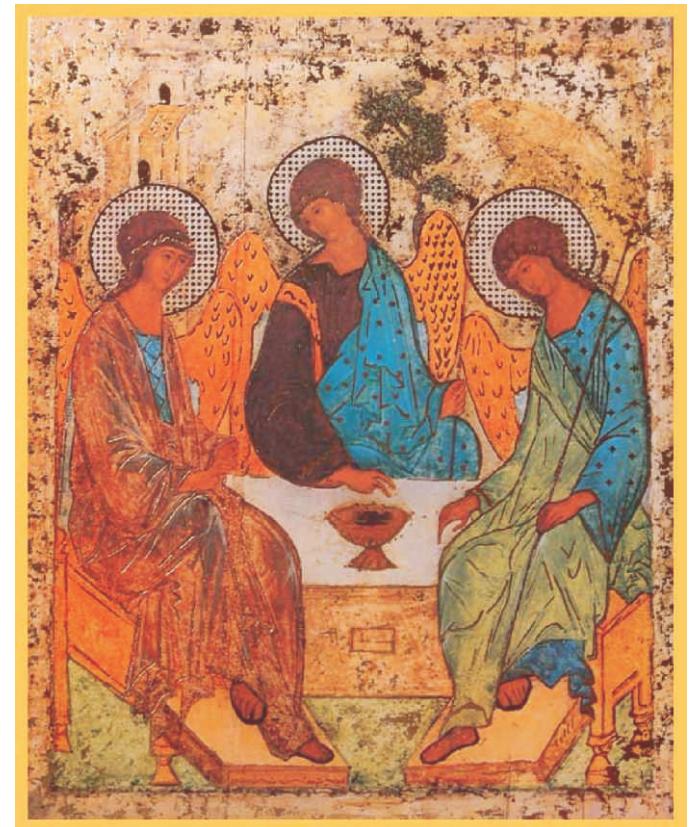
Ir brīnišķīgas lietas, par kurām mums ik dienas būtu jāpateicas Dievam, bet kuras mēs bieži vien pat neapjaušam. Ar to nav domāta pateicība par to, ka Dievs mūs ik dienas uztur un apgādā ar visu miesai un dvēselei nepieciešamo, un no visa jauna glābj un glābā, lai gan neesam to pelnījuši un neesam tā cienīgi. Apustulis Pēteris raksta, ka no miesīgiem tēviem mēs esam mantojuši savu aplamo dzīvi (1.Pēt 1:18). Taču no saviem ticības tēviem, no tiem, kuriem nācās daudz dot no sevis, lai apliecinātu un aizstāvētu patiesību, mēs esam mantojuši kādu lielu dāvanu – skaidri izteiku mācību par Trīsvienīgo Dievu.

Lietojot vārdu "mācība", mēs nevilšus tiekam maldināti, jo, kad runājam par Dievu, mēs nerunājam par kādu mācību. Viena mācība var būt laika garam un sabiedrības pieprasījumam atbilstīga, otra – sena, apsūnojusi un nepatīkama. Tā tas var būt un arī ir ar cilvēku mācībām. Tieši tādēļ jau tās nāk un iet. Bet, runājot par Trīsvienīgo Dievu, mēs nerunājam par kādu cilvēku veidotu mācību; mēs runājam par To, kurš IR. Mēs runājam par Vecās un Jaunās Derības Dievu – visu redzamo un neredzamo lietu Radītāju un Visuvaldītāju, kurš pats sevi atklājis ar vārdiem "ES ESMU, kas ES ESMU" (2.Moz 3:14).

Šodien kristīgā baznīca visā pasaulē apliecinā savu ticību Dievam Tēvam, Dievam Dēlam un Dievam Svētajam Garam. Un tas liekas tik pašsaprotami. Tomēr ne vienmēr tas tā ir bijis. Pāvils Vēstulē romiešiem raksta: "Ko par Dievu var zināt, tas viņiem ir atklāts: Dievs pats viņiem to atklājis. Kopš pasaules radīšanas Viņa neredzamās īpašības – gan Viņa

mūžīgais spēks, gan Viņa dievišķība – ir skaidri saredzamas Viņa darbos." (Rom 1:19–20) Šādā veidā Dievs ir atklājies visām tautām. Nav tādās tautas, kuras valodā nebūtu vārda "Dievs", un nevienai tautai nav jāskaidro, kas ir Dievs. Tomēr, kā tas bijis jau kopš grēķa krišanas un turpinās līdz pat šim laikam, cilvēki paši nespēj saprast, kāds ir Dievs. Taču apjaušot, ka Dievs ir Tas, no kura mēs sagaidām visu labu un uz kuru liekam savu paļaušanos, cilvēki visos laikos un visās vietās ir mēģinājuši Dievu izprast un aprakstīt. Un tā nu mēs pasaulē redzam, cik radoši ir cilvēki, veidojot dievus pēc savu tēla un līdzības. Ir reliģijas, kurās dievu un dievību skaitās iesniedzas miljonos un katrs var izvēlēties tādu dievu, kas viņam šķiet tuvāks. Daudzi bū dzirdējuši jauko teicēnu – vai nav vienalga, pa kuru taku kāpt kalna virsotnē (proti – kuram dievam ticēt), jo beigu beigās Dievs taču ir viens. (Ja būtu jāievieto atsauce par šī izteikuma autoru, tad pilnīgi droši varētu minēt visu melu tēvu – velnu.)

Dievs ir gan VIENS. Un pat ļoti konkrēts. Tikai ne jau tāds, pie kura mēs paši saviem spēkiem varētu debesī

Andrejs Rublovs
Svēta Trīsvienība

uzkāpt, un ne tāds, kuru paši ar savu grēcīgo prātu spētu apjaust. Dievs ir tik konkrēts, ka nevienā laikā Viņš nav atstājis sevi neapliecinātu un kopš pasaules iesākuma nav pārstājis caur praviešiem runāt uz tēviem. Tik konkrēts, ka Pats mums Savu būtību ir atklājis – gan Savos darbos, gan Savā vārdā un beigu beigās Viņš uz mums ir runājis caur Savu Dēlu – Jēzu Kristu. Evaņģēlists Jānis raksta: "Dievu neviens nekad nav redzējis. Vienpiedzīmuais Dēls, Turpinājums 2. lpp."

EKSKURSIJA GALĀ. – LAI DZĪVO EKSKURSIJA!

Laila Čakare

Ilgā gaidītais notikums – lielā draudzes ekskursija – nu jau ir garām, bet runas par to vēl turpinās. Šoreiz brauciens bija krietni tālāks nekā iepriekšējos gadus un arī ilgāks. Rīta agrumā izbraukuši, mēs Rīgā atgriezāmies tikai pēc pusnaktis. Lai arī vēlā atgriešanās bija viens no pretrūnīgi vērtētiem faktiem, tomēr par spīti tam nākamajā rītā tukšas vietas baznīcā nemānīja.

Braucienu uzsākām pie savas Bikeru baznīcas divos autobusos, kuriem sekoja vēl dažas automašīnas. Katram dalībniekam izsniegti karti ar tajā atzīmētajiem pieturas punktiem man gribētos nosaukt par absolūto virsotni maršruta sagatavošanas posmā. – Neko tādu man vēl nekur un nekad nav gadījies pieredzēt! Arī gidi bija sava uzdevuma augstumos, vismaz man tā gribētos cerēt, jo gatavojoties tika izskatīts milzums informācijas gan no interneta un celvēkiem, gan uzklausītas un izmantotas personīgās atmiņas, lai ceļojuma gaitā varētu jums pastāstīt to interesantāko. Protams, ar vietējiem stāstniekiem mums nesamēroties. Ja atceramies kaut vai skolotāja Vanaga stāstījumu Drusku pilskalnā – bauda ausīm un prātam! Bet nu jau es aizskrēju par tālu uz priekšu.

Tātad – ceļojums sākās pie **Bikeru** baznīcas, un gar **Juglas** ezera galu mēs devāmies taisni vien uz priekšu pa plato un gludo Rīgas–Pleskavas šoseju. Braucot gar **Garkalni**, uzzinājām, ka viena pēc otras te celtas veselas trīs koka baznīcīnas, līdz beidzot garkalnieši tikuši pie sava tagadējā mūra dievnama. **Vangažos** dzīvojuši lībieši jeb līvi, un *vang* viņu mēlē nozīmē 'straute plava'. Jau 17. gadsimtā tur darbojies tā sauktais *kaparāmurs* (vara

manufaktūra). **Lorupe**, kas pirms Siguldas veido iespaidīgu gravu ar draudzkrāsainiem iežiem, tek pā L o r u p e s – J ū d a ž u suglaciālo iegultni (Vai neskan briesmīgi gudri? Es īpaši uzstāju, ka šī ziņa jāiekļauj gidi tekstā, pat ja neviens nesaprot, ko tas nozīmē.). **Siguldas** vārds cēlies no vācu *Siegewald* 'uzvaras mežs' – cietokšņa nosaukuma, kas sargāja Livonijas ordeņa valsts robežu ar Rīgas virsbīskapa pārvaldītām zemēm. **Līgatne** ceļotājus priece ar klintīm un dzīvniekiem – gan savā nodabā dzīvojošiem gulbijiem un sīkspārniem, gan dabas parkā skatāmiem Latvijas mežu mītniekiem. **Ierīkos** vērts apskatīt visus septiņus Ierīkopītes (Grūbas) ūdenskritumus un ieturēties ceļmalas ka fejnīcā "Dzirnakmeņi". **Kārļu** zivjaudzētavā (jau kopš 1932. g.) tiek audzēti lasēni un forelēni. Tiem visai piemērots izrādījies *Amatas* ūdens, kura Latvijas līdzenumos pamanījusies būt augstienē upe. Paskrējām garām norādei uz **Āraišu ezerpili**, ko apmeklējām pirms diviem gadiem, un pamanījām ceļa rādītāju **Inerce** – tiktāl mūsu autobuss 2004. gadā pēc inceres aizskrēja garām Āraišiem.

Bērzkrogā (94 km no Rīgas) ir krogs jau kopš pēcpilīda laikiem, un te joprojām var sātīgi un ne visai dārgi paest. **Raunā** vien varētu pavadīt veselu dienu, jo te ir gan pilskalns, gan pilsdrupas, gan baznīca kopš 14. gadsimta, gan arī siksī Staburags – raudošā klints (kamēr tūristi to vēl nav nobradājuši). **Smiltenes** luterānu baznīcā kalpojuši vairāki ievērojami mācītāji un teologi, tai skaitā mums labi pazīstamais A. Bīte. **Mēru muižas** parkā aug Baltijā kuplākais ozols (nu g l u ž i k ā u z pieclatnieka). Arī **Palsmanes** astoņstūra formas baznīcā savulaik kā students kalpojis mūsu mācītājs Aleksandrs. **Vireši** patīk purva pūcēm, bet viņu gāzesvads pērn "gāja gaisā" pie Valmieras. Mēs šķērsojam **Gauju**, kas ir neizprotama un

līkumota kā lapsas skrējens, un izbraucam cauri **Gaujienai** (mūsu Elvīrai Tilcēnai ar šo vietu saistīs skolas laiku atmiņas).

Esam nonākuši pirmajā pieturas punktā – **Zvārtavas pilī**. Dažreiz pievīl arī vietējie gidi – mūsu grupai netiek ļauts aiziet līdz ezeram, kaut laika tam ir gana. Tomēr pati pils ir jauka, tā vien gribas te uzkavēties ilgāk. Vai šo vēlmi rada pils plānojums ar stiklotu kupolu centrā vai mākslinieku papildinātais interjers (šobrīd pili apsaimnieko Latvijas Mākslinieku savienība), vai varbūt pat tik prozaiska lieta kā no virtutes plūstošās gardās smaržas (pils tiek izmantota arī kā viesnīca) – tas paliek katra paša ziņā. Ne velti Luīze fon Cekela un Gotlībs Ferzens pils slieksni lika iekalt vārdus: *Te mājo laimība un ļaunais pār slieksni neienāk*.

Caur Gaujienu atgriežoties uz Pleskavas šoseju, klausāmies nostāstus par Vidzemes pirmo trako autobraucēju Gaujienas baronu Voldemāru fon Vulfu.

Otrais pieturas punkts ir Ape, precīzāk – **Dzenīšu dižvītols** pie Vaidavas. Savulaik tas kalpojis kā robežstabs Dzenīšu māju zemei. Tā vecums tiek vērtēts no 100 līdz pat 400 gadiem. No ceļa tas tik tikko ieraugāms – kā paliels krūms. Bet, nokāpjot iepļakā un nostājoties kokam līdzās, – jā, skats ir iespaidīgs. Arī topošā rakstniece un dramaturge Elīna Zālīte droši vien pa šīm plāvām bērnībā ir skraidījusi un – kas zina – pa varenaijumi vītolu zariem kāpelējusi. Tā pati, kas uzrakstījusi "Agro rūsu". Skaistās Vaidavas klintis ar alām mēs nedabūjam apskatīt, kaut līdz tām no vītolu esot vien pusstundas gājums. Bet mums vēl daudzi skaisti skati priekšā...

Izbraucot cauri Kornetiem – mazam miestīgam Igaunijas pierobežā –, top

Lasītājs jautā

Pēdējā laikā bieži nākas dzirdēt, ka tiek pieminēts kāds sens manuscripts, ko sauc par Jūdas evaņģēliju. To it kā esot sarakstījis Jēzus apustulis un nodevējs Jūdass. Šis raksts ir radījis daudzos lielu interesu, tiek pat apgalvots, ka tas varot radīt apvērsumu visā kristīgajā ticībā. Vai tas ir tiesa?

Atbild draudzes mācītājs Aleksandrs Bīte.

Plašsaziņas līdzekļos tiešām bieži ir tīcis pieminēts tā sauktais Jūdas evaņģēlijs un izcelts kā nozīmīga liecība, kas varētu būtiski ietekmēt mūsu priekšstatus par Evaņģēlija vēsti. Lai mēģinātu saprast, kā tas ir patiesībā, vajadzētu izšķirt divas lietas – viena no tām attiecas uz žurnālistu sacelto troksni ap šo manuscriptu, otra – uz manuscriptu pašu.

Pirmkārt, ir jāsaprot, ka sensācija ir žurnālistu maize (precīzāk – desa uz tās), – jo lielāku sensāciju kāds spēj sacelt, jo lielākus panākumus publikas priekšā viņš gūs. Tāpēc arī jebkura tēma žurnālistiem ir jāatspogulo sensacionāli, kā kaut kas vienreizējī liels un nozīmīgs. Tas nekas, ja pēc neilga laika to neviens vairs neatceras, ka nekā nozīmīga patiesībā nemaz nav bijis un ka "tas viss", kā skan kādā krievu parunā, "nav bijis izperētas olas čaumalas vērts".

Knāda, kas sacelta ap Jūdas evaņģēliju, ir stipri pārspīlēta. Arī apgalvojums, ka kāds "sensacionāls atklājums" sagraus vai radikāli izmaiņās kristīgo baznīcu, nav nekas jauns. Šādi apgalvojumi laiku pa laikam ir iztekti arī par daudz varenākiem "atklājumiem". Ar šādiem apgalvojumiem savulaik īpaši izcēlās "zinātniskā ateisma" profesori, taču gan viņi paši, gan viņu "zinātnes atklājumi" nu ir grūmuši aizmirstībā, bet baznīca, ko viņi cerēja sagraut, vietumis plaukst un zeļ daudz krāšņāk nekā pirms tam. Protams, mums vienmēr jāatceras, ka tā tas ir vienīgi tādēļ, ka baznīca ir nevis cilvēku, bet gan – Dieva darbs. Baznīcai, kas paliek uzticama apstūļu mācībai, ir dots apsolījums: "Un elles vārtiem to nebūs uzvarēt!" (Mt. 16:18)

Protams, mēs varam tikai minēt, kāpēc sensācija ap tā saukto Jūdas evaņģēliju ir izsaukta tieši tagad, jo šis manuscripts pētniekiem ir pazīstams jau trīsdesmit sešus gadus. Varbūt to bija iespējams panākt tajā gaisotnē, ko radījis Dena Brauna romāns "Da Vinči kods", kas lasītājam piedāvā no jauna izvērtēt savus, vai pareizāk sakot – baznīcas, priekšstatus par Jēzu Kristu un Viņa darbu.

Otrkārt, lai labāk saprastu mūsu apskatāmo jautājumu, ir mazliet jāauzzina arī par pašu Jūdas evaņģēliju. Šis manuscripts tika atrasts Ēģiptē pirms 36 gadiem, tas ir uzrakstīts grieķu valodā ap 300. gadu un, sprīzot pēc teksta, kurā

pieminēta gnostiķu sieviešu kārtas dievība Barbelo, atspoguļo kādas 2. gadsimta gnostiķu sektas uzskatus. Līdzīgus uzskatus, domājams, ir pauusi t.s. barbelītu jeb nikolaītu sektu, kuru pazina arī senie baznīcas tēvi (tos piemin Hieronīms, Teodorēts u.c.). Ar teksta tulkojumu no angļu valodas interesenti var iepazīties žurnāla "Nedēļa" šā gada 24. aprīļa numurā.

Jau pavirši ieskatoties tekstā, var pamanīt manuscripta autora augstprātīgi naidīgo attieksmi pret sava laika kristīgo baznīcu un Bībeli. Apstūļi, kuru liecībai vienmēr ir sekojuši baznīca, šajā "evaņģēlijā" ir atainoti kā ļaudis, kas neko nesaprot par Kristu un pieder kādam ļaunam "zemākajam dievam" Saklasam, kurš kopā ar saviem enģeļiem radījis cilvēku un šo materiālo pasaulli. Šajā viltus evaņģēlijā tiek apgalvots, ka Jēzus apstūļiem nav "dievišķās dzirksts", kas tos darītu piederīgus augstākajai jeb "nemirstīgās Barbelo" valstībai, no kurās nācis šī vēstījuma Jēzus; šāda "dzirksts" ir tikai Jūdasam, kas arī esot no "nemirstīgās Barbelo valstības" un kas "augstākās atzīpas" dēļ nodeva Jēzu, kurš pats it kā to Jūdasam pavēl.

Šajā "evaņģēlijā" tiek izklāstīti tolaik izplatītie gnostiķu sektas uzskati par daudzajām dievībām jeb, kā viņi sauga, eoniem un līdztekus tam tiek zaimots un noniecināts tas Dievs, visa Radītājs, kuru mēs pazīstam no Svētajiem Rakstiem (arī tā bija gnostiķiem raksturīga iezīme). Turklat šie zaimojošie uzskati tiek ielikti pašā Jēzus mutē. Tā sacīt – re, ko Jēzus patiesībā mācīja. Nu tieši to pašu, ko mēs jums, visiem muļķiem, mēģinām iestāstīt!

Šādi murgaini un velnišķīgi meli nav nekas pārsteidzošs vai jauns. Baznīca jau reiz izcīnīja smagu cīnu pret gnostiķu apmelojumiem. Apstūļiem, kā mēs to lasām viņu vēstulēs, vajadzēja ar visu noteiktību un bardzību vērsties pret patiesības sagrozītājiem un noliedzējiem. Tolaik gnostiķisms bija iemīlots velna ierociem pret patieso Evaņģēliju. Kad velns nevarēja Evaņģēliju iznīcināt, viņš iedvesmoja daudzus "citus evaņģēlijus", lai šajā "citu evaņģēliju" pasludināšanas troksnī noslāpētu patiesā Evaņģēlija balsi.

Un gnostiķi, pie kuriem piederēja arī Jūdas evaņģēlija sarakstītājs, bija velna mīlie apstūļi un pravieši.

Mūsdienu neticīgā pasaule, kas kāra uz meliem un negrib lasīt nevienu rindiņu no Svētajiem Rakstiem, ar aizrautību kēr pēc visa, pat pēc vissīkākā salmiņa (kāds savā nozīlojamībā ir arī Jūdas evaņģēlijs), kas to varētu stiprināt neticībā Evaņģēlijam. Neticīgajam Bībelē ir "par biezū", lai to lasītu, taču viņš labprāt ir gatavs ar aizrautību lasīt daudzas citas biezas

grāmatas, kas Bībeli noliedz vai apšaubā. Neticīgajam Bībelē ir "pārāk sarežģīta", tomēr tas viņu netraucē iedzījināties sarežģītajos un samežītajos maldu mācību rakstos un tos "saprast".

Protams, atbildot uz sākumā uzdotu jautājumu, var pavisam droši sacīt, ka Jūdas evaņģēlijs vai kāds cits raksts vai grāmata neradīs nekādu apvērsumu nedz patiesajā baznīcā, nedz tās ticībā. Patiesā baznīca stāv uz drošā Rakstu klints pamata un tur arī paliks. Taču daudzi ar meliem tiks pievilti un pazudināti. Par to rakstīja jau apstūlis Pāvils – ka antikrists ar visādiem netaisnības līdzekļiem pievīl tos, kas pazūd, tāpēc ka tie nav pieņēmuši patiesības mīlestību, kas tos būtu izglābusi. Apstūlis tesalonīkiešiem raksta: "Tāpēc Dievs tagad sūta tiem maldu varu, ka tie sāk ticēt meliem, tā ka sodā krīt visi, kas nav ticējuši patiesībai, bet vairāk mīlējuši netaisnību." (2. Tes. 2:10–12)

Esmu ievērojusi, ka mūsu draudzē cilvēki met krustu, agrāk luterāni krustu neesot metuši, arī citās draudzēs cilvēki bieži vien krustu nemet. Kāpēc jāmet krusts, un ko št krusta mešana nozīmē?

Atbild draudzes mācītājs Aleksandrs Bīte.

Krusta zīmes mešana jeb sevis apzīmēšana ar krusta zīmi ir sena kristīga tradīcija, kas atnākusi pie mums no baznīcas pirmajiem gadsimtiem. Mārtiņš Luters un senākā luteriskā baznīca pārņēma un lietoja šo krusta mešanu. Sava katehisma pielikumā, tā sauktajās "Mājas tāfelēs", Luters raksta par to, kā diena jāiesāk ar lūgšanu: "No rīta pamodies, svētī sevi ar svētā krusta zīmi un saki: "Dieva Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā. Āmen." Tad vai nu uz ceļiem, vai arī kājās stāvot, saki ticības aplieciņu un Tēvreizi." Tā to mūsu tēvi arī darīja.

Vēlākos laikos šis labais paradums daudz kur izzuda, taču tagad pie mums un daudzviet citur ir no jauna celts godā. Krusta zīme, ko pārmetam sev vai citiem, vislabāk ir paskaidrojama ar apstūļa Pāvila vārdiem: "Bet es no savas puses negribu lielīties, kā tikai ar mūsu Kunga Jēzus Kristus krustu, ar ko man pasaule ir krustā sista un es pasaulei." (Gal. 6:14) Tā ir zīme, ar ko mēs atgādinām sev un apliecinām citiem, ka nepiederam šai pasaulei, bet Dievam.

DAŽI MĪTI PAR GRĒKSŪDZI LUTERISKAJĀ BAZNĪCĀ

Aleksandrs Bite

(Nobeigums.)

Piektais mīts: grēksūdze luteriskajā baznīcā nav sakraments.

Plaši izplatīts luteriskajā baznīcā ir uzskats, ka luterāniem ir tikai divi sakramenti: Kristība un Svētais Vakarēdiens. Tomēr tie, kas labāk pārziņa luteriskās ticības apliecības, parasti runā par trim sakramentiem: Kristību, Svēto Vakarēdienu un Grēksūdzi. Daži pat jokodamies saka, ka luterāniem esot divarpus sakramenti. Lai labāk saprastu, kādēļ tas tā, vispirms ir jāapskata pats sakramento jēdziens.

Latīnu vārds *sacramentum* (no kura cēlies arī latviešu vārds *sakraments*) ir ienācis teoloģijā no Hieronīma (330–419) Bībeles tulkojuma latīnu valodā jeb tā sauktās Vulgātas. Hieronīms šo latīnu vārdu dažviet lietojis, lai atveidotu grieķu vārdu *mysterion* 'noslēpums'. Mums šodien grūti saprast, kādēļ viņš tā ir darījis, jo *sacramentum* latīnu valodā nozīmē 'zvērests, svinīgs reliģisks solījums' vai pat 'drošības nauda'. Jau senatnē neviens lāgā nesaprata, kāpēc tieši šāds vārds ir izvēlēts, lai tulkotu grieķu *mysterion* un lai vēlākos laikos arī apzīmētu Dieva pavēlotos zēlastības līdzekļus.

Baznīcas tēvs Augustīns (354–430) bija ieviesis sakramento definīciju, kuru

Rogiers van der Veidens (~1400–1434)
Septiņi sakramenti (fragments no kādas altārgleznes)

Sestais mīts: tikai Romas katoļu baznīcā ir īsta Grēksūde.

Mūsu tautas garīgās atmodas sākuma gados, kad luterānu baznīcas draudžu locekļu vidū pārsvarā bija diezgan neskaidrs priekšstats par savas baznīcas mācību, daļai baznīcēnu bija izveidojies priekšstats, ka "mums, luterāniem, jau nekā nav, katoļiem – tiem gan ir viiss kaut kas, un arī grēksūde pretstatā luterāniem viņiem ir nopietna un īsta." Tādēļ gandrīz vai par labo toni dažiem luterisko draudžu locekļiem bija izveidojies paradums uz "īsto" grēksūdi iet pie katoļu priesēra. Taču šie dievībīgie un savā ticībā nopietnie ļaudis visdrīzāk nemaz nezināja ne par katoļu baznīcas, ne par luterānu baznīcas mācību par biki. Tikai salīdzinot šīs abas visai atšķirīgās izpratnes, var saprast, kurā baznīcā tad biks ir "īstāka" un grēku piedeošana drošāka.

Atceros kādu notikumu Lutera akadēmijā. Uz vienu no savām lekcijām kāds pasniedzējs bija ataicinājis katoļu priesēri, katoļu Teoloģijas institūta pasniedzēju, lai tas pastāstītu mūsu studentiem, topošajiem mācītājiem, par to, kā katoļu baznīcā notiek Bikts. Kad priesēris īsumā bija pastāstījis, kā tā notiek, kāds no mūsu studentiem apjautājis, vai visi vienkāršie ļaudis katoļu baznīcā saprot, ko priesēris tiem latīniski saka, atlaizdams grēkus. Liels bija studentu pārsteigums, kad priesēris uz to sacīja: "Viņiem tas nemaz nav jāsaprot! Turklat viņi tos nemaz nedzird, jo es šos vārdus pasaku klusīnām pie sevis."

No šī piemēra var labi saprast, cik ļoti atšķiras katoļu un luterānu mācību par Grēksūdzi. Varētu pat sacīt, ka vairākos nozīmīgos jautājumos tās ir diametrāli pretējas. Pati svarīgākā atšķirība, manuprāt, ir saistīta ar jau pieminēto gadījumu – mēs zinām, ka mūsu baznīcā Absolūcija ir galvenā Grēksūdes sakramento daļa, jo Absolūcijā skan paša Dieva balss, tā rada un stiprina mūsu ticību un pārliecību par to, ka Dievs mūsu grēkus tiešām Kristus dēļ ir piedevis, tā uztur un vairo mūsu drošību un pārliecību, ka Kristus mūs ir atpestījis. Šīs lietas mūsu ticībā taču ir pašas svarīgākās. Savukārt Romas katoļu baznīca šīs mūsu ticībai pašas nozīmīgākās lietas neuzskata par svarīgām vai pat uzskata par ļaunām un ķecerīgām. Īsumā to varētu apkopot šādi.

Kā tad ir ar seno viedokļu dažādību luterānu vidū – vai luterāniem ir divi vai trīs sakramenti? Varbūt – divarpus? Vienkāršāk būtu sacīt, ka saskaņā ar mūsu ticības apliecībām ir trīs sakramenti – Svētā Kristība, Tā Kunga Mielasts un Absolūcija jeb Grēksūde, jo tad nevajadzētu vairs neko īpaši skaidrot. Tomēr var arī sacīt, ka ir divi sakramenti – Svētā Kristība un Tā Kunga Mielasts, taču tādā gadījumā tūdaļ vajadzēs arī skaidrot, ka Grēksūde ir iekļauta Kristības sakramenta un ir neatņemama Kristības ikdienas lietojuma sastāvdaļa. Tātad – skaiti, kā gribi – Grēksūde luteriskajā baznīcā ir un paliek sakraments – vai nu patstāvīgs, vai arī Kristības sakramento ietverts.

– Pirmkārt, Absolūcija Romas baznīcā nav absolūti nepieciešama Bikts sakramento daļa, tās var pat nebūt vispār. Romas oficiālā mācība šajā jautājumā Tridentas koncila XIV sesijas 3. daļas IV kanons nosaka: "Tālāk svētais koncils māca, ka Grēksūdes sakramento forma, kas satur tā spēku, ir ietverta priesēra vārdos: 'Es atlaižu tev [tavus grēkus]. ... Taču šie vārdi nekādā ziņā nepieder pie [sakramenta] būtiskās formas un tie nav nepieciešami, lai sniegtu šo sakramantu. Bet paša grēku sūdzētāja darbības, tas ir,

grēknōžela, izsūdzēšana un gandarīšana, ir kā šī Sakramento materiālie elementi." Tātad saskaņā ar Romas mācību grēki var arī netikt atlaisti, jo grēku piedeošana tiek nopelnīta vai nodrošināta ar cilvēka paša grēknōželu, izsūdzēšanu un gandarīšanas darbiem.

Otrkārt, Romas baznīca ne vien liek lielāku uzsvaru uz cilvēka paša darbiem un nopelnīem – ieceļot cilvēka paša veiktās darbības sakramento materiālo elementu statusā un nolieket tās par svarīgāko Bikts sakramento –, bet arī noraida un nolād ticību, ko rada Dieva zēlastība, kas mums tiek sniegtā Absolūcijā. Savu visbriesmīgāko izpauđumu šī Romas mācība rod jau iepriekš citētā Tridentas koncila kanona nosodījumu daļā, kurā rakstīts: "[Ja kāds] saka, ka grēksūdē ir tikai divi elementi – [1] šausmas, kas aptver cilvēka sirdsapziņu, kad tas apzinās savus grēkus, un [2] ticība, kas radusies no Evaņģēlijā jeb attaisnošanas, saskaņā ar kuru cilvēks paļaujas, ka viņa grēki ir piedoti Kristus dēļ, – tas lai ir nolādēts."

Treškārt, Romas baznīcas mācība pilnībā iznīcina pašu ticības būtību, jo tā deklarē, ka cilvēks nekad nevar būt drošs par to, ka viņa grēki ir piedoti Kristus dēļ, – tas lai ir nolādēts.

Saskaņā ar Melanhtona definīciju šajā mūsu ticības apliecībā arī Grēksūde tiek atzīta par sakramento: "Ja par sakramentiem mēs saucam 'rituālus, kuri ir Dieva pavēlēti un kuriem ir pievienots zēlastības apsolījums', tad nav grūti definēt to, kas tad īsti ir sakramenti. Rituāli, kas ir cilvēku ieviesti, nav sakramenti to patiesajā nozīmē, jo cilvēkiem nav varas apsolīt zēlastību. Lūk, tādēļ zīmes, kas ieviestas bez Dieva pavēles, nav drošas apsolījuma zīmes, kaut arī tās, iespējams, var kalpot neizglītoto mācīšanai. Tātad patiesie sakramenti ir – Svētā Kristība, Tā Kunga Mielasts un Absolūcija, kas ir grēku nozīelas sakramenti. Šiem ritiem ir Dieva pavēle un pievienots zēlastības apsolījums, kas patiesi ir Jaunās Derības sirds." (Apologija XIII(VII), 3, 4)

Turklāt nav grūti ieraudzīt, cik ļoti šīs Romas slavinājums šaubām un nedrošībai par savu pestīšanu ir atšķirīgs no Bībelē paustās vēsts, jo Dieva vārds taču visur nosoda šaubas un nedrošību, bet stiprina un uzteic ticību un pārliecību par Dieva dāvāto zēlastību un izglābšanu.

Lai gan vēl daudz ko varētu sacīt par atšķirībām mācībā par Grēksūdes sakramento Romas katoļu un luterānu baznīcā, tomēr šķiet, ka ar jau pieminēto būs diezgan, lai katrs lasītājs varētu pats sev atbildēt uz sākumā uzdotu jautājumu par to, kurā baznīcā tad biks ir "īstāka" un grēku piedeošana drošāka.

Tā mēs kopā esam nonākuši pie apskatāmās tēmas noslēguma. Četros mūsu draudzes avīzes numuros mēs esam mēģinājuši labāk saprast, kādā tad ir mūsu baznīcas patiesā mācība par grēksūdzi. Tikai labi saprotot Dieva dāvanas, mēs arī varam tās labi un cienīgi lietot. Lai Dievs dod un svētī katram šādu labu sapratni un lietojumu.